

opory pro dovolatelčino tvrzení, že vady zjištěné zpracováním cáglů a odpadových kusů nemohly být zjištěny hned po dojití zboží s pracováním počátkem září 1921, jelikož šlo o veliký počet kusů. Když tedy odvolací soud uznal, že oznámení o vadách, učiněné dopisem ze dne 7. října 1921, učiněno bylo pozdě, že tedy s hlediska čl. 347 obch. zák. včasnost a tím i jeho právní účinnost hotovosti učiněné smlouvy nemohly se dotknouti, sluší uznati tento úsudek správným, poněvadž ani tvrzeno ani dokázáno dovolatelkou v nižších stolicích nebylo, že odborně bedlivé přezkoumání zboží nemohlo být vykonáno dříve než až koncem září 1921, tedy po uplynutí několika týdnů po dodání a že bylo zkoumání to skončeno až v říjnu 1922, pokud se týče dříve skončeno být nemohlo. Poněvadž žalovaná toho, co jí náleželo, nedokázala, bylo uznati, že právní základ žalobní jejím hájením nebyl otřesen, ale že také jejími dovolacími vývody nebyly otřeseny správné věci a zákonu vyhovující důvody odvolacího rozsudku.

Čís. 2230.

Procesní způsobilost veřejné obchodní společnosti nepomijí jejím zánikem, nýbrž teprve výmazem z rejstříku.

(Rozh. ze dne 31. ledna 1923, Rv I 842/22.)

Žalobě proti veřejné společnosti S. a J. v Bucazci ve východní Haliči na zaplacení kupní ceny za dodávky z let 1913—1914 bylo o b e m a n i ž š í m i s o u d y vyhověno, o d v o l a c í s o u d uvedl v otázce, o niž tu jde, v d ů v o d e c h: Aby prokázal zmatečnost řízení, uvádí odvolatel, že žalovaná firma zanikla v srpnu 1914 následkem vpádu Rusů, že veškeré jmění firmy bylo zničeno, že společníci firmy David S. a Israel M. uprchli do Vídně, že likvidace společnosti nebyla provedena, čehož ani nebylo třeba, poněvadž prý již žádného jmění nebylo. Výmaz firmy v obchodním rejstříku v Stanislavově nebyl prý možným a nebyl důsledkem toho ani proveden, poněvadž obchodní rejstřík při vpádu Rusů shořel. Ve sporu uvedla žalovaná pouze, že firma S. und J. od vypuknutí války již neexistuje a že jeden společník a sice David S. má své řádné bydliště ve Vídni. Veškeré ostatní okolnosti jsou novoty. Avšak právě z vývodu odvolacích jest zřejmo, že podání žaloby proti žalované bylo formálně odůvodněno. Mezi stranami bylo nesporno, že žalovaná byla zapsána v obchodním rejstříku, když pohledávka vznikla. Odvolání však nyní výslovně uznává, že likvidace žalované společenské firmy se nekonala a že firma v obchodním rejstříku krajského soudu ve Stanislavově nebyla vymazána. Dle čl. 123 obch. zák. nemá faktické rozejítí se společníků právního významu. Dokud výmaz firmy v obchodním rejstříku není proveden, nelze jej dle čl. 129 obch. zák. proti třetím osobám namítati. Že prý obchodní rejstřík shořel, není rozhodno, poněvadž by soud v tomto případě musil založiti nový. Vzhledem k těmto okolnostem domáhala se žalobkyně žalobou svých nároku dle čl. 111 obch. zák. právem na žalované firmě. Tím padá námitka, že řízení před prvním soudem jest zmatečným. Ježto žalovaná v první stoli

uznala, že její firma byla protokolována, a vůbec ani nenamítala, že byla po té vymazána, nebylo prvému soudu zapotřebí připustiti nabízený důkaz o tom dotazem u příslušného úřadu.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Čís. 2 a 4 Šu 503 c. ř. s. jsou uplatněny jako dovolací důvody. Prvý v tom je spatřován, že nižšími stolicemi nebyl připuštěn důkaz o tom, že žalované firmy v době podání žaloby již nebylo, druhý pak v tom, že zákonitých norem na to se vztahujících nebylo použito náležitě. Šlo by tedy o procesní způsobilost, která i u první i u vyšší stolice dle Šu 7 c. ř. s. také z úřední povinnosti musí býti zkoumána; leč vytýkané vady není. Dle čl. 110 obch. zák. může obchodní společnost, když srovnalá vůle všech společníků právně postačí k uzavření smluv, již před zápisem do obchodního rejstříku smluvně se zavazovati a tudíž způsobilosti, býti stranou a procesní způsobilosti nabýti. Jinak tomu dle čl. 129 obch. zák., podle něhož je zánik společnosti vůči třetím osobám jen tehdy právně účinným, když je zapsán do obchodního rejstříku, jak také z čl. 25 obch. zák. vyplývá zřetelně. Jelikož dle zjištění nižších stolic výmaz žalované firmy v obchodním rejstříku nebyl uskutečněn, nemá to, co žalovaná v opravném řízení uvádí, právního významu, poněvadž taktický zánik žalované, ač-li nastal, nebyv do obchodního rejstříku zapsán, vůči žalobkyni jako třetí osobě nemá účinku. Toho se čl. 111 obch. zák. nedotýká, a rovněž ne čl. 123 obch. zák. Ovšem přisvědčiti sluší dovolatelce, že způsobilost, státi na soudě, je pojem procesuální, jenž zápisu do obchodního rejstříku nepotřebuje, leč dle Šu 1 c. ř. s. musí býti tato způsobilost posuzována podle platných zákonných ustanovení, tedy v této rozepři dle těch, jichž se dovolací soud případně a výstižně dovolává.

Čís. 2231.

Ku smlouvě schovací nestačí, že prostě poskytnuta prostora k uložení věci, nýbrž jest též třeba, by převzata byla nad ní ochrana.

(Rozh. ze dne 31. ledna 1923, Rv I 851 22.)

Žalobkyně najala za svého lázeňského pobytu u žalovaného pokoj a, vešedši jednou do jeho kanceláře, ptala se ho, zda by si mohla u něho uschovati liščí boa, a, když žalovaný k tomu svolil, položila boa na kamna a odešla. Ježto se boa ztratilo, domáhala se na žalovaném 3200 Kč náhrady škody. P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e uznal dle žaloby, o d v o l a c í s o u d přiznal žalobkyni 1600 Kč, rozděliv škodu dle Šu 1304 obč. zák.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání žalobkyně.

D ů v o d y:

Nižší soudové, opírajíce se o zjištění, že žalobkyně vešla do pokoje, žalovanému náležejícího a jako »Byró« označovaného, a tam se při-